

Verscsodák

Ha az ember összevissza szaladgáló újságíróként dolgozik, hajlamos arra, hogy a rendezvények nagy részét ne tekintse többnek egyszerű munkánál, megoldásra váró feladatnál. Mindenkinek megvan azonban a maga kis szíve csücske, olyan dolgok, amelyek mellett nem tud elmenni, vagy amit nem képes elfogultság nélkül szemlélni. Nálam ez általában a versműsorok esetében fordul elő, és különösen Szűcs Ildikó esetében. Kedves olvasóink észrevehették, hogy beszámoltunk arról: a művésznő ismét városunkba érkezett. Vagy talán inkább az ő városába, hiszen itt született, és sokkal több köze van hozzá, mint például nekem, aki csak alig néhány éve élek itt.

Amikor először hallottam szavalni Szűcs Ildikót, másodéves egyetemista voltam, szerkesztői utasításra mentem el egy este a Heltai pinceklubjába. Amit ott tapasztaltam, meggyőzött arról, hogy következő alkalommal is jelen kell lennem. Először a Vörösmarty Mihály születésének 200. évfordulójára Lator László által összeállított pódiumműsorral, majd kortárs magyar költők verseivel, végül pedig Arany János balladáival örvendeztette meg a versszeretőket a művésznő. Mosolyogva, kedvesen, könnyedén, a verseket néha egy-egy kis történettel, kommentárral összefűzve, a közönségnek pedig szusszanásnyi időt hagyva a bejátszott zene segítségével is. Mindig igényesen választott zenét, mindeddig az Amadinda ütőegyüttes muzsikáját, legutóbb Chopint. És valóban, a versek között kell néha kis szünet, egyszerűen csak azért, hogy az ember pillanatig elgondolkodjon, elmélkedjen azon, amit hallott. Mert közben az is eszembe jutott, hogy verset hallgatni, egyáltalán verset olvasni mostanában nem csak hogy nem divat, de egyenesen fárasztó is. Nekem legalábbis időnként az. És nem azért, mert nem szeretem a verseket, csak éppen ha az ember egész nap rohangál, nem biztos, hogy az esti elcsendesedés pillanataiban éppen az Ady-összest kapja le a könyvespolcra. Én olyankor többnyire valami könnyedre vágyom, olvasmányosra, ami kikapcsol, ellazít. A vershallgatással más a helyzet, viszont az sem könnyű eset. Középkorából ismerős dolgok, csak hogy az előadásmód sokkal profibb. És az évek során némileg változott az ember hozzáállása. Olyan előadót találni pedig valóban nehéz, akinek a szájából egyformán hitelesen hangzik Vörösmarty, Arany, Nemes Nagy Ágnes, Radnóti és József Attila. Utóbbi kettőről szólt Szűcs Ildikónak az a néhány évvel ezelőtti műsora, amelynek során a Heltai-könyvtárban ülve világosan érzékeltem a közönség visszafojtott lélegzetét. Hihetetlen élmény volt, emlékszem, hogy az előadás után úgy éreztem, olyan könnyű vagyok, hogy szinte lebegek. Eltelt néhány év, a művésznő most újra itt járt, Kolozsváron, szeretett városában. Ezúttal a Nyugat költőinek verseiből hozott csokornyit. És ezúttal sem okozott csalódást annak a néhány embernek, akinek volt ideje meghallgatni. És megint olyan szegmenst dolgozott fel, amit néha méltatlanul elfeledünk. Ki foglalkozik ma már Juhász Gyulával, Babits Mihállyal, Tóth Árpáddal, Kosztolányival? Kinek fontos a Nyugat? Pedig ha visszaemlékszünk, amikor a Korunk meghirdette a tíz legszebb magyar vers programját, a szavazatok jelentős hányadát kapta például Kosztolányi, és így a Hajnali részegség lett a legszebb magyar vers. Megbecsülendő dolog. Örültem, hogy újra hallhattam, és az összes többit is, Ady istenes verseit, Juhász Gyula szerelmi sirámain, Tóth Árpád panaszát... És az örökké megrázó Jónás imáját, amelyben ott van az a mondat, amely szerintem minden újságíró rémálma. Hozzám már hűtlen lettek a szavak... Nehogy valaha is hűtlenek legyenek hozzánk a szavak. Nekünk ezen kell dolgoznunk. Ahhoz, hogy a szavak mindig ránk találjanak, és mi mindig megtaláljuk őket, kellenek ilyen élmények. Verseket, költők szavai, olyan tolmácsolásban, amelynek hinni tudunk. Én hiszek Szűcs Ildikónak, hinnék másoknak is, akik jönneek, mondanák, mesélnének.

Most éppen az angol romantikával foglalkozik, mesélte. Ebből készül következő pódiumműsora, aztán pedig az 56-os eseményekről állít össze dokumentum-jellegű előadást. Kérdeztem: és mikor jön a Nyugat következő generációja? Mindezek után az is jöhet – mondta mosolyogva. Akkor én várom. Ha gondolják, várják velem.